

29. 6. 2022

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Úřední ověření elektronického podpisu (e-legalizace) od 1. července 2022

Mnohé právní předpisy stanoví pro určitá právní jednání či úkony požadavek tzv. úředního ověření podpisu jednajícího. Bez úředně ověřeného podpisu kupříkladu nepřevedeme podíl ve společnosti s ručením omezeným[1] ani nerozvedeme manželství prostřednictvím tzv. konsenzuálního rozvodu.[2] Abychom dostáli požadavku úředního ověření podpisu, je potřeba provést tzv. legalizaci (ověření pravosti podpisu) u notáře či jiného k tomu oprávněného orgánu, popř. je možné úřední ověření podpisu nahradit prohlášením advokáta o pravosti podpisu. Všechny tyto způsoby ověření podpisu nicméně předpokládají písemnost s podpisem toliko v listinné podobě.

Ke změně má dojít od 1. července 2022, kdy nabývají účinnosti příslušná ustanovení zákona č. [12/2020](#) Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů („**zákon o právu na digitální služby**“). Ten nově umožňuje provedení úředního ověření podpisu i na písemnosti v elektronické podobě.

K legalizaci a úředně ověřenému podpisu obecně

Úředně ověřený podpis je úzce vymezeným institutem s jasně danými náležitostmi, pravomocí osob, které mohou ověření pravosti podpisu provést, a danými účinky. Tzv. legalizaci neboli ověřování pravosti podpisu mohou provádět pouze následující osoby a orgány: (i) notář v rámci notářské činnosti označené jako osvědčování právně významných skutečností a prohlášení[3] postupem podle § 74 zákona č. [358/1992](#) Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů („**NŘ; „notářský řád**“), (ii) orgány a subjekty podle zákona č. [21/2006](#) Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (zákon o ověřování), ve znění pozdějších předpisů („**zákon o ověřování**“), tedy krajské úřady, obecní úřady, újezdní úřady, držitel poštovní licence (Česká pošta, s.p.) a Hospodářská komora České republiky, (iii) velitel lodě podle § 35 zákona č. [61/2000](#) Sb., o námořní plavbě, vyžaduje-li to naléhavý zájem osoby na lodi.

Alternativou k úřednímu ověření podpisu je prohlášení advokáta o pravosti podpisu podle § 25a zákona č. [85/1996](#) Sb., o advokacii („**zákon o advokacii**“). Prohlášení advokáta má stejné účinky jako úřední ověření podpisu, byť se *stricto sensu* o úřední ověření podpisu nejedná. Od 1. července 2022 je advokát oprávněn nahrazovat úřední ověření podpisu na žádost jednající osoby kdykoli, tedy nikoli pouze v případech, kdy je úřední ověření podpisu vyžadováno právními předpisy. Advokát se může při prohlášení nechat zastoupit advokátním koncipientem, a to nově od 1. července 2022 bez požadavku na minimální dobu výkonu advokátní praxe advokátního koncipienta v délce dvou let.

Obecně lze legalizaci provést dvěma způsoby. Žadatel buď před ověřující osobou listinu vlastnoručně podepíše nebo podpis na ní již obsažený uzná za vlastní. Obdobné platí pro prohlášení o pravosti podpisu vyhotovené advokátem. Oba dva způsoby legalizace jsou v zásadě rovnocenné, jen výjimečně zákon výslovně vyžaduje první z výše uvedených.[4] Přestože se požadavek na úřední ověření podpisu často odůvodňuje snahou o zabránění antedatování listin[5], je zjevné, že samotné uznání podpisu za vlastní antedatování listiny nebrání.[6]

Legalizace se provádí prostřednictvím připojení ověřovací doložky (též legalizační doložka nebo doložka o ověření pravosti podpisu). Doložka se buď přímo vyznačí na listině nebo je vyhotovena samostatně a poté pevně spojena s listinou, na níž je ověřovaný podpis. Ověřovací doložka pak obsahuje mj. i údaj o tom, zda žadatel listinu před ověřující osobou podepsal nebo zda podpis na listině uznal za vlastní. Je-li legalizace prováděna u notáře, může notář na žádost podepisující osoby uvést v ověřovací doložce též údaj o tom, že podepisující osoba je ke dni vyhotovení doložky zapsána ve veřejném rejstříku jako člen statutárního orgánu právnické osoby, a též údaj o způsobu zastupování dané právnické osoby.[7] Uvedená možnost je praktická zejména při prokazování zástupčího oprávnění podepisující fyzické osoby v zahraničí.

Veřejná či soukromá listina?

Prostřednictvím legalizace dochází čistě k ověření pravosti podpisu. Samotný obsah listiny ověřován není. Legalizace nepotvrzuje správnost ani pravdivost údajů uvedených na listině ani jejich soulad s právními předpisy.[8]

Pouhou legalizací se písemnost nikdy nestává veřejnou listinou ve smyslu § 567 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů („OZ“, „občanský zákoník“), resp. podle § 134 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů („OSŘ“). Z hlediska formy zůstává listina s úředně ověřeným podpisem listinou soukromou, která je v případném soudním řízení hodnocena standardně dle zásady volného hodnocení důkazů vyjádřené v § 132 OSŘ.

Jinak je tomu v některých případech u samotné ověřovací doložky. Ověřovací doložka představuje vždy samostatnou listinu odlišnou od listiny, na níž je vyznačena, a to jak v případě, kdy je pevně spojena s předloženou listinou, tak i v případě, kdy je vyznačena přímo na předložené listině.[9] Je-li ověřovací doložka vydána orgánem veřejné moci v mezích jeho pravomoci nebo stanoví-li tak zákon,[10] představuje ověřovací doložka veřejnou listinu. Tak je tomu primárně v případě legalizace provedené úřadem[11] podle § 10 a násl. zákona o ověřování, když ověřovací doložku vydává úřad jako orgán veřejné moci v mezích jeho pravomoci. Veřejnou listinou je i ověřovací doložka vyhotovená notářem, již za veřejnou listinu výslovně označuje § 6 odst. 1 NŘ.[12] Naopak veřejnou listinou není nikdy prohlášení o pravosti podpisu vyhotovené advokátem, když advokát není orgánem veřejné moci a ani žádný zvláštní právní předpis jeho prohlášení za veřejnou listinu neprohlašuje.[13]

Ověřovací doložka je veřejnou listinou pouze tehdy, obsahuje-li všechny předepsané náležitosti. Nesplňuje-li ověřovací doložka všechny zákonem stanovené náležitosti, veřejnou listinou se nestává a je třeba na ni nahlížet jako na listinu soukromou.[14] Je-li ověřovací doložka veřejnou listinou, má účinky podle § 568 odst. 1 OZ, resp. § 134 OSŘ, a zakládá tedy bez dalšího plný důkaz o své pravdivosti. Není-li prokázán opak, ověřovací doložka jakožto veřejná listina prokazuje, že jde o pravý podpis podepisující osoby (pravdivost). Osobu, která popírá pravdivost veřejné listiny, tíží důkazní břemeno.[15] Neprokáže-li popírající osoba, že se nejedná o pravý podpis podepisující osoby, platí za prokazané, že ověřovací doložka je pravá a pravdivá. V tomto ohledu se neuplatní zásada volného hodnocení důkazů.

Bez elektronické alternativy do 30. června 2022

V současné době nemá úřední ověření podpisu elektronickou alternativu. Přestože český právní řád rozlišuje dokonce čtyři druhy elektronických podpisů (kvalifikovaný, uznávaný, zaručený a tzv. „prostý“), žádnému z nich nebyly přiznány účinky úředně ověřeného podpisu. I vyšší formy elektronického podpisu představují pouze ekvivalent vlastnoručního podpisu.[16] Stejně tak doručení prostřednictvím datové schránky vůči orgánu veřejné moci je spojeno toliko s fikcí písemného a

podepsaného úkonu, nikoli však úkonu s úředně ověřeným podpisem.[17]

Jediným způsobem, jak je v současnosti možné získat elektronický dokument s právními účinky písemnosti s úředně ověřeným podpisem, je tak autorizovaná konverze dokumentů podle zákona č. [300/2008](#) Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů („ZEÚ“). Jinak řečeno, je třeba listinu opatřit standardním úředně ověřeným podpisem (či prohlášením advokáta o pravosti) a následně listinu prostřednictvím autorizované konverze podle § 22 odst. 1 písm. a) ZEÚ převést do elektronické podoby.

Na absenci elektronické varianty úředního ověření podpisu reaguje relativně často zákonodárce zvláštní úpravou. V jednotlivých právních předpisech leckdy najdeme požadavek na právní jednání či právní úkon v odlišné formě podle toho, zdali je jednáno v listinné nebo elektronické podobě. V listinné podobě je vyžadován úředně ověřený podpis, v elektronické podobě je však vyžadován toliko příslušný elektronický podpis nebo doručení z datové schránky (se zákonnou fikcí vlastnoručního podpisu). Pro příklad lze uvést ustanovení § 22 zákona č. [304/2013](#) Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěrenských fondů, ve znění pozdějších předpisů („ZVR“). Podle tohoto ustanovení je návrh na zápis do veřejného rejstříku možné podat v listinné podobě nebo v elektronické podobě. Je-li návrh podáván v listinné podobě, musí být podpis na návrhu úředně ověřen.[18] Je-li však návrh na zápis podáván v elektronické podobě, není vyžadováno úřední ověření podpisu (proveditelné dle účinné právní úpravy pouze prostřednictvím ověření podpisu na listině a následně autorizované konverze do elektronické podoby), ale postačí, je-li návrh podepsán „*způsobem, se kterým jiný právní předpis spojuje účinky vlastnoručního podpisu*“. Tato formulace odkazuje na podání prostřednictvím datové schránky[19] nebo na podání opatřené uznávaným elektronickým podpisem[20].

Aby bylo možné úředně ověřený podpis nahradit elektronickým ekvivalentem ve formě uznávaného elektronického podpisu a/nebo prostřednictvím fikce při doručování datovou schránkou, musí tak nicméně vždy speciálně stanovit příslušný zvláštní zákon. Hovoří-li zákon toliko o požadavku úředně ověřeného podpisu, aniž by výslovně upravoval jakoukoli jinou možnost pro elektronickou podobu, nelze využít elektronický podpis ani odkázat na fikci při doručení prostřednictvím datové schránky. Uvedený závěr byl jasně potvrzen i Nejvyšším soudem ČR. Ten se uvedeným problémem zabýval v insolvenčních souvislostech, a to konkrétně při hlasování věřitele mimo schůzi věřitelů. Zákon totiž požaduje, aby při tomto hlasování byl hlasovací lístek doručen insolvenčnímu soudu ve formě s úředně ověřeným podpisem.[21] K úřednímu ověření podpisu není výslovně stanovena žádná alternativa. V případech řešených Nejvyšším soudem ČR věřitelé hlasovali hlasovacími lístky podepsanými uznávaným elektronickým podpisem, které insolvenčnímu soudu doručili prostřednictvím datové schránky. Insolvenční soudy k hlasovacím lístkům podepsaným a doručeným tímto způsobem v důsledku nedodržení formy nepřihlížely. Nejvyšší soud ČR jim co do tohoto závěru dal za pravdu, a to i přesto, že formulář hlasovacího lístku uváděl elektronický a vlastnoruční podpis jako dva vzájemné ekvivalenty. Konkrétně pak Nejvyšší soud ČR uzavřel, že uznávaný elektronický podpis ani jiný elektronický podpis není ekvivalentem úředně ověřeného podpisu a ani nemá stejné účinky. I vyšší formy elektronických podpisů s nejvyšší mírou důvěryhodnosti jsou ekvivalentem „pouze“ vlastnoručnímu běžnému fyzickému podpisu. Bez úředního ověření podpisu (tj. legalizace notářem či entitou dle zákona o ověřování) nebo jeho nahrazení prohlášením advokáta podle zákona o advokacii se k hlasovacímu lístku nepřihlíží, i když byl doručen prostřednictvím datové schránky.[22]

Úřední ověření elektronického podpisu od 1. července 2022

Od 1. července 2022 nabývá účinnosti ustanovení § 6 zákona o právu na digitální služby zakotvující právní základ pro úřední ověření podpisu formou uznání elektronického podpisu na dokumentu v elektronické podobě za vlastní a na ně navazující novelizace notářského řádu, zákona o ověřování,

zákona o advokacii a dalších právních předpisů. Ustanovení § 6 zákona o právu na digitální služby hovoří o nahrazování úředně ověřeného podpisu, příslušné zvláštní zákony již používají přímo termín ověřování pravosti elektronického podpisu. Interní vládní a ministerské dokumenty používají v této souvislosti též označení „e-legalizace“.[\[23\]](#)

Ustanovení § 6 zákona o právu na digitální služby upravuje tři elektronické alternativy k běžnému úředně ověřenému podpisu:

1. Ověření osobou oprávněnou k legalizaci [§ 6 odst. 1 písm. a)];
2. Ověření záznamem informačního systému veřejné správy [§ 6 odst. 1 písm. b)]; a
3. Ověření uznávaného elektronického podpisu (§ 6 odst. 2).

Ad 1 - Ověření osobou oprávněnou k legalizaci

První z výše uvedených způsobů představuje skutečnou legalizaci elektronického podpisu. Postup je obdobný ověřování pravosti vlastnoručního podpisu na listině. K ověřování elektronického podpisu jsou oprávněni primárně notáři, a dále pak též orgány a subjekty podle zákona o ověřování. Z obecních úřadů jsou na rozdíl od ověřování podpisu na listině oprávněny provádět legalizaci na dokumentech v elektronické podobě pouze ty, které jsou kontaktními místy veřejné správy (Czech POINT).[\[24\]](#) Elektronickou variantu má od 1. července 2022 i prohlášení advokáta o pravosti podpisu.

U e-legalizace připadá v úvahu pouze druhý ze způsobů legalizace, tj. prohlášení žadatele o uznání podpisu na dokumentu v elektronické podobě za vlastní.[\[25\]](#) Elektronický dokument musí být ověřovateli doručen ve formátu PDF/A již s podpisem žadatele. Ve všech případech je možné ověřit jakýkoli elektronický podpis, tj. i pouze „prostý“ elektronický podpis[\[26\]](#). Je-li dokument podepsán zaručeným elektronickým podpisem, nesmí být porušena integrita dokumentu. Důvěryhodnost či expirace certifikátu není z pohledu e-legalizaci na překážku.

Konkrétní způsob doručení elektronického dokumentu k ověření podpisu se liší podle toho, který subjekt či orgán bude legalizaci provádět. Žadatel o e-legalizaci na kontaktním místě Czech POINT bude moci využít již existující službu Úschovny Czech POINT[\[27\]](#) (datové úložiště), která umožní nahrání elektronického dokumentu. Dle návrhu prováděcí vyhlášky nesmí velikost dokumentu přesáhnout 20 MB.[\[28\]](#) Po nahrání dokumentu úschovna vygeneruje jednoznačný identifikátor dokumentu, pomocí kterého následně úředník provádějící e-legalizaci získá přístup k dokumentu. Žadatel se následně dostaví na ověřovací místo, kde bude ztotožněn stejným způsobem, jako při běžné legalizaci podpisu na listině. Jsou-li splněny podmínky pro legalizaci,[\[29\]](#) ověřující úředník připojí k elektronickému dokumentu (elektronickou) ověřovací doložku podepsanou jeho kvalifikovaným elektronickým podpisem a opatřenou kvalifikovaným elektronickým časovým razítkem. Takto elektronicky ověřený dokument si bude moci žadatel opět vyzvednout pro další použití prostřednictvím úložiště, a to po dobu následujících 30 dnů.

Poněkud uživatelsky vstřícnější je postup e-legalizace prováděné notářem. Tomu je možné PDF/A dokument doručit kromě datového úložiště Notářské komory ČR i jen elektronickou poštou nebo datovou schránkou. Výslovně vyloučeno je však přijímání dokumentu prostřednictvím přenosného technického nosiče dat.[\[30\]](#) Není tak možné přijít osobně za notářem s elektronickým dokumentem uloženým např. na USB flash disku s požadavkem na legalizaci podpisu. Jsou-li splněny podmínky pro legalizaci, notář provede legalizaci připojením ověřovací doložky v elektronické podobě podepsané kvalifikovaným elektronickým podpisem, k němuž připojí kvalifikované elektronické časové razítko. Legalizovaný dokument pak notář předá žadateli způsobem, jímž mu byl elektronický dokument doručen.

Elektronický podpis na elektronickém dokumentu bude moci „ověřovat“ i advokát. Postup bude opět obdobný jako při ověřování podpisu na listině. Jednající osoba před advokátem prohlásí, že elektronický podpis na dokumentu uznává za vlastní a advokát o této skutečnosti vyhotoví prohlášení o pravosti podpisu. Prohlášení se vyhotoví v elektronické podobě, advokát jej podepíše kvalifikovaným elektronickým podpisem s kvalifikovaným elektronickým časovým razítkem a spojí s elektronicky podepsaným dokumentem. I toto elektronické prohlášení bude mít stejné účinky jako úřední ověření podpisu. Podrobnosti o postupu advokáta by měl stanovit stavovský předpis České advokátní komory, který však zatím nebyl přijat.

Ad 2 - Ověření záznamem informačního systému veřejné správy

Druhý způsob počítá s tím, že elektronický dokument s elektronickým podpisem bude nedílně spojen se záznamem informačního systému veřejné správy opatřeným kvalifikovanou elektronickou pečetí a kvalifikovaným časovým razítkem jeho správce o provedení elektronické identifikace podepisujícího. K ověření podpisu by mělo dojít automatizovaně na dálku, bez interakce s ověřující osobou, a to v návaznosti na provedení elektronické identifikace s úrovní záruky vysoká.

V případě ověření záznamem informačního systému veřejné správy je tedy elektronická legalizace spojena s elektronickou identifikací. Elektronická identifikace nahrazuje fyzické ověření totožnosti. Elektronická identifikace je běžně používána zejména při využívání služeb eGovernmentu (Portál občana). Standardně je využívána též tzv. bankovní identita soukromoprávních kvalifikovaných poskytovatelů (např. ČSOB Identita, Bankovní identita KN, Fio bankovní identita aj.). Pro účely ověření elektronického podpisu nicméně zákon stanoví požadavek na elektronickou identifikaci s úrovní záruky vysoká. Tu naprostá většina soukromoprávních kvalifikovaných poskytovatelů nesplňuje (obvykle je úroveň záruky na stupni značná). K legalizaci prostřednictvím záznamu z informačního systému se tak bude třeba podrobit elektronické identifikaci s úrovní záruky vysoká, kterou je možné provést zejména prostřednictvím občanského průkazu s čipem (eObčanka) nebo při použití služby mojeID provozované sdružením CZ.NIC jakožto kvalifikovaným správcem s úrovní záruky vysoká (po předchozí jednorázové identifikaci na Czech POINTU a následně při použití s fyzickým USB/NFT bezpečnostním klíčem s přednastaveným pinem).

Ad 3 - Ověření uznávaného elektronického podpisu

Ve třetím případě zákon stanoví, že požadavek na úředně ověřený podpis se považuje za splněný, je-li dokument podepsán uznávaným elektronickým podpisem. Zákon tak *de facto* staví na roveň uznávaný elektronický podpis s úředně ověřeným podpisem obdobně tak, jako požadovali dovolatelé ve výše zmiňovaných insolvenčních případech. [\[31\]](#) Podmínkou však je, že z údajů v základním registru obyvatel nebo v portálu veřejné správy bude možné ověřit, že kvalifikovaný certifikát pro daný uznávaný elektronický podpis patří podepisujícímu.

Výluka pro plné moci pro právní jednání ve formě veřejné listiny

V průběhu legislativního procesu bylo do zákona o právu na digitální služby vloženo ustanovení § 6 odst. 3, které zapovídá využití způsobů e-legalizace popsanych výše *ad 2* [(§ 6 odst. 1 písm. b)] a *ad 3* (§ 6 odst. 2), tedy ověření záznamem informačního systému veřejné správy a použití uznávaného elektronického podpisu, pro ověření podpisu na plné moci k právnímu jednání podle § 441 odst. 2, poslední věty, občanského zákoníku, tedy podpisu na plné moci k jednání ve formě veřejné listiny. Pro úřední ověření podpisu na plné moci k jednání ve formě veřejné listiny tak je možné použít pouze e-legalizaci ve formě ověření pravosti elektronického podpisu notářem, subjektem či orgánem dle zákona o ověřování nebo prohlášení advokáta o pravosti podpisu.

Odůvodnění tohoto pozměňovacího návrhu odkazuje na skutečnost, že *principem úředního ověření je*

jeho provádění třetí nezávislou osobou. [...] Nelze připustit sepsis veřejné listiny na základě plné moci, kde nebyla třetí (nezávislou) osobou ověřena totožnost podepisující osoby. Ustanovení § 6 odst. 3 zákona o právu na digitální služby tedy částečně relativizuje rovnocennost dvou posledně zmíněných způsobů nahrazení úředně ověřeného podpisu.

V praxi se v návaznosti na ustanovení § 6 odst. 3 zákona o právu na digitální služby objevuje názor, že nemožnost nahrazení úředně ověřeného podpisu na plné moci výše zmíněnými elektronickými způsoby se týká i plné moci k přijetí korporátních rozhodnutí ve formě notářského zápisu.^[32] Domnívám se, že tento závěr není tak jednoznačný. K hlasování na valné hromadě není obecně potřeba plné moci s úředně ověřeným podpisem,^[33] a to ani v případě, kdy má být přijetí usnesení valné hromady osvědčeno notářským zápisem. Ustanovení § 441 odst. 2, poslední věty, občanského zákoníku se zde neuplatní. Co se týče jednání jediného společníka ve vztahu k zakladatelské listině ve formě notářského zápisu, domnívám se, že přestože se nabízí závěr o nepoužitelnosti plné moci podle § 6 odst. 3 zákona o právu na digitální služby, je třeba takový závěr pečlivě konfrontovat s ustanovením § 6 zákona č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů („ZOK“). Podle § 6 odst. 1 ZOK právní jednání týkající se založení, vzniku, změny, zrušení nebo zániku obchodní korporace vyžadují písemnou formu s úředně ověřenými podpisy, jinak jsou neplatná; soud k této neplatnosti přihlédne i bez návrhu. V usnesení ze dne 27. listopadu 2014, sp. zn. 29 Cdo 3919/2014, publikovaném ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 43/2015, Nejvyšší soud ČR mimo jiné dospěl k závěru, že ustanovení § 6 odst. 1 ZOK je (minimálně co do požadavku formy plné moci k založení společnosti s ručením omezeným) ustanovením speciálním, které se uplatní přednostně před § 441 odst. 2 občanského zákoníku. Podle Nejvyššího soudu ČR tudíž postačí, aby plná moc k přijetí zakladatelské listiny o založení společnosti s ručením omezeným byla udělena v písemné formě s úředně ověřeným podpisem zmocnitele (zakladatele) podle § 6 odst. 1 ZOK, a to bez ohledu na to, že zakladatelská listina musí být sepsána ve formě notářského zápisu o právním jednání. Aniž bych chtěla předjímat správnost výše uvedeného závěru o dopadu § 6 odst. 3 zákona o právu na digitální služby na korporátní rozhodování ve formě notářského zápisu, domnívám se, že výluka § 6 odst. 3 zákona o právu na digitální služby má potenciál opětovně otevřít diskuzi o významu ustanovení § 6 odst. 1 ZOK, která se stala v minulosti obsoletní po přijetí novely občanského zákoníku č. [460/2016](#) Sb., jež doplnila do ustanovení § 441 odst. 2 *in fine* pravidlo o úředně ověřené plné moci pro právní jednání ve formě veřejné listiny.

Závěr

Dalším krokem v rámci elektronizace veřejné správy je umožnění úředního ověření elektronického podpisu na dokumentu v elektronické podobě. Novinka v podobě tzv. e-legalizace nabyde účinnosti od 1. července 2022. Nahrazení úředně ověřeného podpisu na dokumentu v elektronické podobě bude umožněno třemi způsoby. První z nich představuje *de facto* překlopení stávajících postupů při úředním ověřování podpisů do elektronické podoby. E-legalizaci bude možné provést u notáře, u subjektů a orgánů podle zákona o ověřování (Česká pošta, s. p., krajské úřady, újezdní úřady, Hospodářská komora České republiky, obecní úřady, které jsou kontaktními místy Czech POINT). Elektronickou variantu upravuje zákon i pro ověřování podpisu advokátem ve formě prohlášení o pravosti podpisu, jakožto samo o sobě alternativu k úřednímu ověření podpisu. Ověřovací doložka bude elektronická a digitálně připojena k dokumentu, na kterém bude legalizovaný elektronický podpis. Legalizován může být jakýkoli elektronický podpis, včetně zcela prostého podpisu (např. podpisu DocuSign nebo jména pod e-mailovou korespondencí). E-legalizace bude možná pouze ve formě uznání elektronického podpisu za vlastní.

Další dva způsoby umožňují ověření podpisu s účinky úředně ověřeného podpisu bez fyzické identifikace podepisující osoby. Fyzická identifikace bude nahrazena buď elektronickou identifikací (u té je však vyžadována úroveň záruky vysoká, již naprostá většina běžně používaných prostředků

elektronické identifikace včetně bankovní identity nedosahuje) nebo uznávaným elektronickým podpisem za předpokladu, že z registru obyvatel neb portálu veřejné správy bude možné ověřit, že příslušný uznávaný elektronický podpis patří podepisujícímu. S ohledem na absenci fyzického ověření totožnosti jednající osoby zákon vylučuje použití těchto dvou způsobů pro podpis na plné moci k právním jednáním ve formě notářského zápisu podle § 441 odst. 2 *in fine* občanského zákoníku. Pro korporátní praxi proto opětovně nabývá na významu rozsah dopadů ustanovení § 6 ZOK, jež Nejvyšší soud ČR označil za ustanovení speciální vůči § 441 odst. 2 občanského zákoníku.



JUDr. Michaela Bastlová*

GLATZOVA & Co.

GLATZOVA & Co., s.r.o.

Betlémský palác
Husova 5
110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 401 440
Fax: +420 224 248 701
e-mail: office@glatzova.com

***JUDr. Michaela Bastlová** absolvovala Právnickou fakultu Univerzity Karlovy (summa cum laude). Její absolventská práce na téma záloh na podíl na zisku v kapitálových obchodních korporacích byla oceněna cenou Randovy nadace o nejlepší diplomovou práci. Od února 2019 působí na pozici advokátního koncipienta v advokátní kanceláři Glatzová & Co., s.r.o. V roce 2019 jí byl Právnickou fakultou Univerzity Karlovy udělen akademický titul JUDr. Ve své praxi se specializuje na právo obchodních korporací, závazkové právo a AML regulaci a s tím související otázky mezinárodního práva soukromého a regulatoriky.

[1] Ustanovení § 209 odst. 2 zákona č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů.

[2] Ustanovení § 757 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 757 odst. 2 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

[3] Srov. ustanovení § 2 NŘ, shodně též rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 17. června 2009, sp. zn. 25 Cdo 1620/2007, publikovaný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 32/2010.

[4] Srov. § 39 odst. 7 zákona č. [26/2000](#) Sb., o veřejných dražbách: „Podpisy navrhovatele a dražebníka na smlouvě o provedení dražby musí být úředně ověřeny tak, že tato smlouva musí být navrhovatelem a dražebníkem podepsána před orgánem pověřeným legalizací.“

[5] Srov. např. § 13 zákona č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů, a důvodovou zprávu k němu.

[6] Shodně též Jindřich, Miloslav in Petr Bílek, Miloslav Jindřich, Zdeněk Ryšánek, Pavel Bernard a kol. Notářský řád. Komentář. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, xvi, k § 74. V judikatuře viz též usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 26. září 2014, sp. zn. 7 Cmo 83/2014.

[7] Ustanovení § 74 odst. 3 notářského řádu.

[8] Srov. ustanovení § 74 odst. 4 NŘ, § 10 odst. 2 zákona o ověřování, § 1 odst. 4 vyhlášky Ministerstva dopravy a spojů č. [272/2000](#) Sb., o ověřování pravosti podpisu nebo shody opisu nebo kopie s listinou velitelem lodě, ve znění pozdějších předpisů.

[9] Srov. rozsudky Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. dubna 2005, sp. zn. 30 Cdo 1190/2004, publikovaný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 25/2006, nebo ze dne 17. června 2009, sp. zn. 25 Cdo 1620/2007, publikovaný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 32/2010.

[10] Srov. § 567 OZ a § 134 OSŘ.

[11] Krajské a obecní úřady provádějící legalizaci v rámci přenesené působnosti (§ 1 odst. 2 zákona o ověřování). Újezdni úřad provádějící legalizaci jako správní úřad ve smyslu § 31 odst. 1 zákona č. [222/1999](#) Sb., o zajišťování obrany České republiky.

[12] Shodně srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. října 2012, sp. zn. 21 Cdo 3461/2011, a jeho usnesení ze dne 26. října 2010, sp. zn. 29 Cdo 1623/2009, ze dne 28. července 2016, sp. zn. 29 Cdo 2867/2014, ze dne 30. července 2019, sp. zn. 29 NSČR 133/2017.

[13] Shodně rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. října 2012, sp. zn. 21 Cdo 3461/2011, nebo jeho usnesení ze dne 29. dubna 2019, sp. zn. 20 Cdo 3284/2018.

[14] Srov. např. rozsudky Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. dubna 1998, sp. zn. 2 Cdon 721/97, publikovaný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 4/1999, ze dne 28. dubna 2021, sp. zn. 29 Cdo 1310/2019, nebo jeho usnesení ze dne 18. ledna 2005, sp. zn. 21 Cdo 2053/2004.

[15] Srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. ledna 2007, sp. zn. 29 Odo 1178/2005, ze

dne 26. října 2010, sp. zn. 29 Cdo 1623/2009, nebo jeho rozsudek ze dne 28. dubna 2021, sp. zn. 29 Cdo 1310/2019.

[16] Srov. čl. 25 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES, a § 6 zákona č. [297/2016](#) Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, ve znění pozdějších předpisů.

[17] Ustanovení § 18 odst. 2 ZEÚ.

[18] Ustanovení § 22 odst. 2 ZVR.

[19] Ustanovení § 18 odst. 2 ZEÚ.

[20] Ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. [297/2016](#) Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, ve znění pozdějších předpisů

[21] Ustanovení § 50 odst. 2, § 346 odst. 1 a odst. 2, § 401 odst. 1 a odst. 2 zákona č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

[22] Srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. července 2019, sp. zn. 29 NSČR 133/2017, ze dne 30. června 2020, sp. zn. 29 NSČR 106/2018, publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 22/2021, nebo ze dne 30. června 2020, sp. zn. 29 ICdo 110/2018.

[23] Viz např. důvodová zpráva k návrhu vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. [36/2006](#) Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu, ve znění pozdějších předpisů, dostupná v aplikaci ODok na webových stránkách >>> [zde](#).

[24] Ustanovení § 8a odst. 2 písm. d) zákona č. [365/2000](#) Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a prováděcí vyhláška Ministerstva vnitra č. [553/2020](#) Sb., o seznamu obecních úřadů a úřadů městských částí nebo městských obvodů, které jsou kontaktními místy veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů.

[25] Navzdory obecnému ustanovení § 6 odst. 1 písm. a) zákona o právu na digitální služby srov. § 25a odst. 1 zákona o advokacii, § 10 odst. 1 zákona o ověřování a § 74a odst. 2 notářského řádu.

[26] Srov. čl. 3 odst. 10 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES: „Elektronickým podpisem“ se rozumí data v elektronické podobě, která jsou připojena k jiným datům v elektronické podobě nebo jsou s nimi logicky spojena a která podepisující osoba používá k podepsání.“ Podoby „prostého“ elektronického podpisu mohou být rozmanité – např. naskenovaný vlastnoruční podpis, podpis DocuSign, jakož i jen prostý text (např. jméno pod e-mailovou komunikací). Vyhláška č. [317/2021](#) Sb., o postupu notáře při

legalizaci elektronického dokumentu, jakož i vyhláška č. [36/2006](#) Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu, ve znění návrhu provádějícím § 11a odst. 2 zákona o ověřování, zmiňují, co se týče podoby elektronického podpisu, toliko, že elektronický podpis na dokumentu musí být viditelný, nejedná-li se o elektronický podpis založený na certifikátu. V této souvislosti je třeba ještě upozornit na ustanovení § 13 písm. f) zákona o ověřování o zákazu legalizace, jde-li o legalizaci podpisu nahrazeného mechanickými prostředky využívajícími zejména grafické znázornění vlastnoručního podpisu. Toto ustanovení se z povahy věci nemůže použít na e-legalizaci.

[27] Dosud využívaná pro službu autorizované konverze dokumentů, dostupná na webových stránkách >>> [zde](#).

[28] Ustanovení § 5a odst. 1 návrhu vyhláška č. [36/2006](#) Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu, ve znění návrhu provádějícím § 11a odst. 2 zákona o ověřování. Dostupný >>> [zde](#).

[29] Viz § 13 zákona o ověřování. Legalizace se zejména neprovede tehdy, neobsahuje-li dokument žádný text či se jedná o zcela nevyplněný formulář nebo je-li dokument psán v jiném než českém nebo slovenském jazyce, a neovládá-li ověřující osoba jazyk, v němž je dokument psán, a není-li současně předložen v úředně ověřeném překladu do českého nebo slovenského jazyka. Především na jazykovou překážku je třeba upozornit, když kontaktní místa Czech POINT v praxi často odmítají i úřední ověření podpisu na dokumentu v anglickém jazyce či dokonce i na dokumentu psaném dvojjazyčně česko-anglicky.

[30] Srov. § 2 odst. 2 nařízení vlády č. [317/2021](#) Sb., o postupu notáře při legalizaci elektronického podpisu.

[31] Srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. července 2019, sp. zn. 29 NSČR 133/2017, ze dne 30. června 2020, sp. zn. 29 NSČR 106/2018, publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 22/2021, nebo ze dne 30. června 2020, sp. zn. 29 ICdo 110/2018.

[32] Limbergová, Zuzana. Úřední ověření elektronického podpisu. Advokátní deník, online [21. 4. 2022]. Dostupný >>> [zde](#).

[33] Srov. ustanovení § 168 odst. 1 a § 399 odst. 1 zákona č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právní průvodce českou krajinou](#)
- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)

- [Jak naložit s „oznámením“ přestupku soukromých osob? A je to vlastně oznámením ve smyslu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich?](#)
- [Systémová podjatost ve správním řízení aneb požadavek na překročení nadkritické míry rizika systémové podjatosti](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Pacht závodu a zákaz přenechání věci třetí osobě](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)